

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hető és
 ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadásán
 vagy megőrsésére nem vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A magyar kultúra zászlaja.

A mai nap kulturálnépe Nagyváradnak s ünnepi hangulatban köszöntjük a magyar közelet jeleseit, kik ma Nagyváradon a kultúra jegyében találkoznak.

A nyilvános könyvtár megnyitása Nagyváradon önmagában véve is öröndetes, bár nem országos jelentőségű esemény. Van itt nálunk sokkal nagyobb, gazdagabb könyvtár is, hogy többet ne említsünk, ott van a püspökségnek 30.000 kötetes könyvtára, a káptalani könyvtár, a papnövelde híres Pray György könyvtára, a kir. kath. jogakadémia, a főgimnázium és reáliskola könyvtára stb. Ezek mellett a ma megayitandó nyilvános könyvtár anyaga minőségileg is, mennyiségileg is kevésbé jelentékeny. De igenis jelentékeny esemény a város életében az, hogy a szerényebb keretű népkönyvtárak mellett most nyílik meg Nagyváradon egy több ezer kötetből álló, a művelt közönség igényeinek megfelelő könyvtár, a melyhez mindenki hozzáférhet, a melyből mindenki merithet, a mely arra van hivatva, hogy a legszélesebb körökben szerezzen híveket a modern kultúra hatalmasabb eszközeinek: a könyveknek.

Ennek a mi házi ünnepünknek mégis országos jelentősége lett. A mai nap

ugyanis nem pusztán a nagyváradai nyilvános könyvtár megnyitása, hanem egyúttal a magyar közművelődés egyik legfontosabb központi szervének: a muzeumok és könyvtárak országos szövetségének beszámolója, új munkára szervezkedése is.

Könyvtár! Múzeum! A mai zajos, csilingelő, zakatoló világban olyan idegenszerű két szó. »Hová most lépsz, gondold meg, oh tudós...« így kezdi Vörösmarty fenséges gondolatait a könyvtárról. Hát vannak ma még tudósok, a kik ünnepi hangulatban, komoly munka szándékával lépnek a könyvtárba? Hiszen a kik a »mi tudósok« üresfejű göggyével divatos szociológus pózokban kiállni szoktak, azok nem könyvtárakat, hanem reklamirozó szerkesztőségeket keresnek fel. Nem arra törekszenek, hogy a mit ők irnak, azzal az emberiségnek használjanak, hanem csak arra, hogy a mit róluk irnak, az nekik használjon. Van nekik is könyvtáruk, de annak csak a címe könyvtár: szociológiai, Népszavakönyvtár — de a micsoda munkákból az áll, azt sem minősége, sem mennyisége, sem kielezett, elfogult irányzatossága a »könyvtár« komoly, igazán tudományos címére méltónak nem bizonyítja. Ma azt érezzük itt Nagyváradon is,

hogy megvan a könyvtárnak, a tudományok igazi, komoly számbavévelt pártfogoló imponáló képviselője is Magyarországon. Vannak könyvtáraink, melyekben igazi tudomány, igazi irodalom s magyar szellem áll őrt. Közéjük számítjuk a ma megnyíló nagyváradai könyvtárat is; hiszen magyar tanítók könyvtárából nőtt az nagygyá! Vannak tudósaink, a kik a Szózat költőjének ünnepi hangulatában, komoly gondolatokkal keresik fel e könyvtárakat s gondolatokkal gazdagítják embertársaikat. Vannak a magyar közművelődésnek csöndesen munkálkodó, komoly tudósai és vannak e tudósainknak hozzájuk méltó otthonai, vannak tudományos könyvtáraink.

Ezekkel testvér a múzeum, talán nálunk inkább, mint bárhol másutt a világon. Nekünk drágább a múltunk, mint más nemzeteknek. Több vér és több könny köt hozzá minket, s ha jövőnkéről álmodunk, méltónak akarjuk azt tudni a múlt dicsőségéhez és nagyságához. Nálunk a múzeum nem a múlt néma, kiaszott mumiáit őrzi; a mi emlékeink beszélnek, csak szív legyen, mely megérti őket; lelkesítenek, csak vér legyen, melyet pezsdülésbe tudnak hozni; nem pusztán az elsiratott multról, hanem a szépnek kívánt jövőről is beszélnek, csak legyen

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Vasárnapról-vasárnapra.

A kultúra ünnepe.

»A mai nap eseményt jelent Nagyvárad történetében«, — kezdi a riporter tudósításait a könyvtárak kongresszusáról. És akármennyire is elcsépett, sablonos, frázisnak lássék ez az egyszerű, bővített mondat, most az egyszerű csakugyan igaza is van, bár ma már nem tudja a szavakban rejlő igazi értelmet így egyszerűen, szárazon belevésni az olvasók lelkébe.

A kultúra ünnepe az a nap, amelyen városunk egy nagy lépéssel halad előre a művelődés útjain. A komolyságával, a mely jelentőségével hat ez az ünnep és nem a külső fényével. Talán a »nagyközönség« nem is igen vesz róla tudomást, jelenléte nem fogja emelni a külső nagyságot és mégis, mikor ma a kiváló tudósok egész seregét fogadja a város vendégei között, akkor minden bántó rekámlárma, minden »mi tudósok« izu mellveregetés nélkül is az igazi, a diadalmos kultúra halad egy nagy lépéssel előre. Nyugodtan, biztosan, meg-

akadályozhatatlanul. Csendes, de annál nehezebb küzdelmét alig-alig veszik észre.

A kulturális jelentőségű események közül legjobban megragad bennünket, hogy hosszas vajúdás, fáradságteljes munka után végre megnyílik itt Nagyváradon az első nyilvános népkönyvtár. Magában véve nem országos jelentőségű, nem is nagy esemény ez, amivel dicelkedni is lehetne. Csak a kultúra iránt való egyszerű kötelességet teljesítettünk vele. Lélek-művelés, lélekfelemelés, ezt a hivatást kell, hogy teljesítse a népkönyvtár. Miért fejtegetnek ezek a szükségét, miért mutassunk rá részletesen, hogy mennyi itt a tenni való, s hogy mennyit tehet itt a népkönyvtár. Hisz napról napra láthatjuk, hogy a mi századunk, a kultúra százada az egyesek lelki kulturáját, az egy egyének a lelkét elhanyagolja.

Mintha nagy-nagy sietésében erre már nem találna időt magának. Pedig enélkül az egész kultúra hangoztatás csak üres máz, csak a színes szép szavak játéka, csillogó üresség. A kenyérért való mind nehezebb és mind durvább tülekedésben a lélek is eldurvul, megdögleszik és hogy mennyire rászorul a csi-szolásra, leginkább bizonyítja a tömegszelvények gyakori durva, vehemens kitérésai.

Es itt szinte önkénytelenül is bekapcsolódik a kultúra napjának a keretébe a mai

sajtóvasárnap.

A sajtónak, elsősorban a napi sajtónak a hivatása ez a lélekmentés, lélekcsiszolás. Főleges szöszaporítás ma már annak a hangoztatása, hogy mennyi sok a tenni valónk különösen nekünk, ha azt akarjuk, hogy ilyen, a hivatása magaslatán álló jó sajtónk legyen, hogy a mi léleknevelő, kulturanemesítő, kultúra fejlesztő, eszméinkért bátran küzdő katonáink álljanak ki a sikra. Talán sikerült már annyira a mi közönségünknek lelkébe vésnit, hogy ma a sajtóvasárnapon, a katolikus sajtó nagy napján tudni fogja a kötelességét és sem a lelkét, sem az erszényét nem fogja elzárni, a kath. sajtó kérő szava elől. Nem, ezt nem teheti és nem is fogja tenni. Hiszük, hogy meg lesz a méltó eredménye a mai sajtóvasárnapnak és a kath. sajtó tőkéje megsokszorozódik, hogy a katolicizmus eszméiben rejlő hatalmas szellemi tőkét hozzá illő módon terjessze.

La Ly.

Jenny Jenő óras és ékszerész

Nagyvárad, Sz. János-u. 39 sz.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát zseb- és ingaórákban, valamint legújabb kivitelű ékszertárgyait, óra és ékszer javításokat a legjutányosabb árban pontosan eszközlők s valamint brilliáns köveket és

tört aranyat napi árban becserelek és megveszem. Óra javításokért 1 évi kezességet vállalok. A helybeli és vidéki n. közönség szives pártfogását továbbra is kérem. Maradtam

tisztelettel

Jenny Jenő.

arravaló férfias nemzedék, mely kész kiállani és küzdeni és dolgozni. A muzeum lehet másutt kripta, tele koporsóval; nálunk templom, tele életre hívó lobogókkal.

A muzeumok és könyvtárak szövetsége egy új hódító nemzeti hadseregnek a vezérkara. Visszahódítani igyekeznek a magyar nemzeti nagyságot, nem levegőverdeső reklámmal, nem vérrel, hanem következetes, kitartó nemzeti munkával, mely a multba eresztli tápláló gyökerét, a jelenben bontakozik ki imponáló erővel, az eszmények, a nemzeti ideálok felé. A magyarok Istene áldja meg nemes működésüket — s akik e vezérkarból ma vendégeink, köszöntjük őket testvéri szeretettel, a harcra kész katona lelkesedésével. Az ő zászlajuk a miénk is, mindnyájunké; magyar az a zászló, kultúra van ráírva, alatta küzdeni kötelesség, elesni hősiesség, győzni: a legnagyobb dicsőség. *

Nagyvárad ünnepe.

A Muzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének nagyvárad kongresszusára a rendezőbizottság már hetek óta nagy buzgalommal készült, hogy az ünnepség minél impozánsabb módon menjen végbe.

Nagyjelentőségű ez az ünnep, nemcsak azért, mert az országból Nagyvárad falai közzé országos nevű férfiak serege gyűlt össze, hanem fontos különösen Nagyváradra azért is, mert ez alkalommal nyitják meg a nyilvános városi könyvtárt, ami igen jelentős lépés a város kulturális életében.

Előkészületek az ünnepélyre.

A rendezőbizottság intézkedett, hogy a

városi színház méltóképp fogadhassa az id. érkeztet előkelőségeket.

A városház főlépcsőjére széles, bordó plüss szőnyeget vontak az előcsarnoktól a díszteremig. A lépcső fordulójára és kétoldalt retek déli növény és palma csoportokat állítottak, kiváló ízléssel s igen csinos elrendezésben.

A díszteremben lesz a kongresszus. A padokat megcsiszolták, hogy ki-ki a részére kijelölt helyt foglalja el.

Mivel a teremben nem lesz hőlgyek számára hely, a rendezőség a karzatot tartotta fen a hőlgyek részére. De ide is csak jegyekkel lehet bemenni, amelyet a városi mérnöki hivatal ad ki.

Gondoskodott a rendezőség arról is, hogy a nagyterembe csak a meghívottak mehessenek be.

Fogadtatás a vasutnál.

Szokatlanul színes és eleven a budapesti gyorsvona: megérkezése előtt az állomás peronja. Fessz urak nők korzóznak a fehértenyű ivlámpák alatt s az első osztályú váróterem elegáns, tükrös helyiségéből pompás feketében kísértálnak a város előkelői Látható izgatottsággal nézi meg Rimler Károly polgármester aranyóráját.

Már 8 percet késik a gyors. A szolgálatban lévő állomásfőnök megayugtatja az urakat, hogy 5 perc múlva berobog a gyors.

Elénk diskurzus indult a vendégeket váró küldöttek területei közt. Itt vannak: Rimler Károly polgármester, Siket Traján post- és táviratigazgató, R. O. táncos, dr. Turay László városi t. főgyógyász, dr. Karácsonyi János kanonok, dr. Adorján Armin, dr. Málnóffy Marcell jogász, L. Kács O. táncos, Brém Lorinc tb. pápai káplán és még többen. Egy pár percre lekötö a peron közönség figyelmét az a vonat, amely indulásra készen áll a pályaudvaron. Vig dalos magyar legények töltik meg az ülés nélküli negyedosztályú kényelmes kocsikat és láblógázva éneklnek:

— Édes anyám ha bejön . . .

Diszruhás, kócsagos rendőrök kordont vonnak a peron keramit széle mentén. A har-

mad osztályú váróterem füstös levegőjéből kiváncsi, barna arcok bámulnak a fényben uszó peronra. Mély mozgás hallik csak ki s az egyik nyitott ablaknál elszója magát egy citra szűrős deb eceni polgár:

— Hm. Az urak megint valami honcfutásra készülnek.

Hét óra után husz perccel két nagy izzó tányér ragyog ki a színes váltólámpások sokszínűségéből. Halk dübörgéssel siklik előre az esti gyors s a szalonkocsi ép a küldöttség elé kerül, amint megáll a vonat.

Wlassics üdvözlése.

Egy pici éljen tör fel, mikor megjelenik Wlassics Gyula hatalmas alakja a szalonkocsi ajtajában. Rimler Károly polgármester előre siet, kezét fog a lelépő nagy urral és halk, szinte alig hallható hangon üdvözlö:

— Nagyméltóságú Uram! Igen nagy tisztelettel és végtelen örömmel üdvözlöm Nagyméltóságodat Nagyvárad város közönsége nevében. Városunk büszke arra, hogy Nagyméltóságodat vendégeként tisztelheti és végtelen örömmel üdvözlöm azokat az országos nevű notabilitásokat is, akik Nagyméltóságod oldalán jöttek le Nagyváradra. Kivánom, hogy városunkban jól találják magukat. Isten hozta Nagyméltóságodat.

A megjelent rövid beszéd alatt egész gyűrű támadt a küldöttség körül. Körülbelül 70-en érkeztek meg. Kimagaslott Wlassics nemesen szép alakja s érdekes világításban állott az egész jelenet alatt, a villamifény szeszélyesen álló, két oldalt sűrű, demár őszülő hajára esett. Emelt hangon válaszolt:

— Fogadják forró köszönetemet a szíves fogadtatásért. Nagy örömmel jövök ebbe a városba, mert tudom, hogy nem hasztalan és hiába való a fáradság. Fokozza e tudatot az, hogy az Országos Szövetség is szívesen jön ide, mert Nagyvárad földje pompás humusz és mindenkor nagy eszmék szülője volt. A közös

Misi.*

Irtó Köveskúti Jenő.

Ősz fejét lassan megmozdította, körülnézett révetegül, vértelen ajkai megnyiltak s vontatva, alig hallhatóan mondta:

— Szeretnék felülni az ágyban, mert most már csak eljön az a Misi . . .

Két leánya gyöngén fölemelve, felültette, felesége meg, ez az őszhajú szentasszony, négyöt puha vánkost tömött háta, dereka alá.

— Így ni, édes öregem, most már próbáld meg, elég magas lesz-e?

— Elég hát, no persze, de hát hol marad az a Misi?

A leányok lopva összenéztek, majd az anyjuk felé tekintettek kérdőleg, titkon, mélyet sóhajtván. Az öreg asszony nyugalmat parancsolt arcára és bár torka összeszorult, elég hangosan mondta:

— Az akadémián van, hiszen most folynak a szigorlatok, a professzornak csak ott kell lenni, édesem . . .

— No, igen a szigorlatok, de hát csak nem tartanak ilyen sokáig . . . Voltam én is akadémiái professzor.

— De hát, apa, tudod, hogy az idén olyan sok a jogszigorló — mondta az egyik leány, arcát eltordítva.

* Szerzőnek most megjelent «Tul a Dunán» című kötetéből.

— Azután olyan keveset tudnak, lassan megy a vizsga, Misi is panaszkodott — mondta a másik, ott állva hátul az apja fejénél, hogy ne lássa árulkodó arcát a beteg.

— Sokan vannak . . . lassan megy . . . De hát hiszen tegnap se volt itt az a Misi, tegnap is hiába vártam, este sem jött át szegény beteg apjához.

— De ha éppen tegnap kezdődtek azok a szigorlatok, édesem . . .

— Tegnap azt mondtátok, hogy beteg a Misi. Igaz, hogy tegnapelőtt arról panaszkodott, hogy szédül egy kissé. Aggódtam is. Talán csak nem lett rosszabbul?

— No, igen, a szigorlat sokáig tartott, Misi kitért, kissé szédült is, nem jöhetett át hozzád.

— De legalább egy percre átjöhett volna. Eddig naponként többször is átnézett. Hiszen tudja, hogy mennyire szeretem . . . A szemem fénye volt mindig . . . mivel egyetlen fiu . . .

— mivel olyan eszes . . . mivel olyan jó . . . És most nem jön két nap óta felém se. Menjete át hozzá, hiszen csak a szomszédban lakik, nézzétek meg, talán hazajött már a szigorlatról . . .

Az anya intett az egyik leánynak s az kiment. Néhány perc múlva visszatért könnyektől áradó szemekkel s reszketve az anyja fülébe sugta: meghalt.

A két leány a falhoz fordulva, szemeltakarva alig hallhatóan, szinte némán zokogott.

Anyjuk csöndben oda lépett az öreg ur

ágyához, sovány, finom kezeivel a vánkos csipkén idegesen bahrálva, erős hangon mondta:

— Édesem, Emma visszajött Misitől. Szigorlatának vége van. Már semmi baja. Jönne is hozzád, de hirtelen el kellett utaznia.

— El kellett utaznia? Ugyan miért, hová?

— Vágtat közbe hirtelen és türelmetlenül a beteg. O, Istenem, mit mondjanak erre? . . .

— A pöspökhöz, a nádasdi nyaralóba, valami hivatalos ügyben. Kezdet csókolja, ha visszaér, azt üzeni, nem mozdul el ágyadtól . . . Édesem, első a hivatás, a kötelesség!

— Igen, a hivatás, a hivatás! . . . — morgogta az öreg ur, arcát nyugodtan fordította befelé és zugolódás nélkül várta fiát.

— Az anya intett leányának, aki a szomorú hit hozta, s kimentek. Odakünn hangos sírásra fakadt a két nő.

— Istenem, de meglátogattál bennünket! Mikor halt meg, Emma, mikor s hogyan halt meg?

— Csak az előbb, négy órakor még egy erős ütést kapott, zavartan beszélt valamit az apáról, a fejét tapogatta, körülnézett, a feleségét és a kicsinyeket kereste, könnyezett, aztán kiszenvedett — zokogta a leány.

Az öreg ur odabent elszenvedett és kijött a másik leány is. Nagyon zokogtak.

— De leányom, az Isten szerelmeért, legyünk erősek, hiszen megöljük őt is!

Csemegeszőlő! Hegyi borok! Világhírű LUKÁCS-féle mézédés Csemegeszőlő!

Ugyszintén tisztán kezelt, legkiválóbb minőségű **fehér és vörös borok**, legolcsóbban: **Mertz Nándor** csemegeüzletében **Körös-u. Telefon 448 sz.**

és nemes célok sikere jegyében üdvözlöm Nagyvárad Polgármesterét és Nagyvárad lelkes polgárságát.

Bevonulás.

Az állomás háta mögött a diszkocsik, fényes autók, fiakkerek egész serege állomásozik. A villamosok vörös lámpásai itt ott pirosodnak ki a temérdek fénypontból. Természetesen őrrült szaladgálás és kiátozás támad, mikor beérkezik a gyors.

Legelőbb egy elegáns autó áll elő. Beszáll *Wlassics Gyula Rimpler* Károlylyal s utánuk azok a vendégek, akik *Wlassics*-sal együtt gróf *Széchenyi* Miklós püspök vendégei, a püspöki lakba vonultak.

A többi vendégek pedig rengeteg hosszú kocsissal a *Rimanóczy* és *Fekete Sas*-szállodába hajtottak szállásaikra.

Vacsora a püspöknél.

Gróf *Széchenyi* Miklós püspök tegnap este vendégei: *Wlassics Gyula*, *Szalay László*, *Radisics Jenő* és *Fejérvári László* tiszteletére vacsorát adott a rezidenciában, amelyen előkelőségeink közül is többen vettek részt.

Az ismerkedési estély.

Tegnap este a Pannónia éttermében ismerkedési estély volt.

A tágas terem zsúfolásig megtelt a vendégekkel és városunk előkelőségeivel. Pompás, kedélyes hangulatban töltötték az időt jó készig, kitűnő cigányzene mellett.

A mai nap programja.

A jelentőségteljes ünnepség tulajdonképpen ma, vasárnap délelőtt a városháza dísztermében megy végbe.

Az országos kongresszus programja a következő:

Reggel fél 9-től fél 10 óráig a szövetségi tagok gyülekezése a városháza dísztermében s megbízólevelek átadása a Szövetség titkáránál.

Délelőtt 10 órakor a Szövetség közgyűlése a következő napirenddel:

a) *Wlassics Gyula* elnöki megnyitó beszéde.

b) A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa és Országos Főfelügyelősége 1910. évi jelentéseinek bemutatása.

c) Egy új tanács tag választása.

d) Új szövetségi tagok választása.

e) Dr. *Karácsonyi János* kanonok, akad. tag előadása: »Kisérletek nagyváradai nyilvános könyvtárak létesítésére«.

A közgyűlés után, déli 12 órakor a kongresszus tagjai a községi polgári fiúiskola épületébe vonulnak a nagyváradai közkönyvtár megnyitására.

A megnyitó beszédet dr. *Adorján Armin* tartja.

Innét kikocsiznak a régészeti és történelmi egyesület Múzeumába, hogy azt megtekintsék.

Déli 1 órakor a Vigadóban Nagyvárad város díszbédét ad a vendégek tiszteletére.

Lukács László a királynál.

Bécs, okt. 7.

(Saját tudósítónktól.) Lukács László öt negyed óra hosszat volt az uralkodónál. A kihallgatás után egy újságírónak kijelentette a miniszter, hogy a kihallgatás csupán a költségvetésekre vonatkozott. A huzdrágaságra vonatkozó tárgyalásokat a jövő héten folytatják Budapest. n. Ezután Lukács nyilatkozott az újságíró előtt Hédeváry egészségi állapotáról terjesztett hírek felől is. Kijelentette, hogy a terjesztett hírek legnagyobb része alaptalan. A miniszterelnök tényleg operáltnak fogja szemé, de az 8—10 nap alatt gyógyulni fog. Lukács a délután folyamán *Aerenthal* külügyminisztert látogatta meg.

Az olasz-török háború.

Küzdelem a Veres-tengeren.

Chiasso, okt. 7.

A Veres-tengeren feladott *Marconi* távirat szerint az *Arethusa* olasz hadihajó nagy kárt okozott a hodeidai erődítéseknek. Az olasz hajók megtámadtak egy török ágyunaszád, amely elpusztult.

Az ágyunaszád husz tengerésze elesett vagy megsebesült. Sokan a tengerbe ugrottak, még mielőtt az ágyunaszád elmerült. Az olasz hajó parancsnoka intézkedett, hogy csónakokat erresszenek le és azzal sok török tengerész életét megmentette. Hodeida Jemen tartománynak legnagyobb kikötője. A város kikötőjében azért vannak török ágyunaszádok, mert az arabok felkelése miatt biztosítják a csapatok és eleség szállítását. Hodeida bombázása nagyon nyugtalanítja a török kormányt, mert ez bátorítón hat az arab felkelőkre. Jemenben 30 ezer török katona van, akik most sem eleséget, sem hadiszert nem kaphatnak.

Az albán partokon.

Róma, október 7.

A gumenicai kikötőben vívott harcról Korfuból a következőket jelentik: Gumenica természetes kikötő, amelybe az apuliai hajóstársaság hajói szoktak járni, két török torpedóhajó és egy ágyunaszád ebbe a kikötőbe menekült. Az olasz hajóparancsnok a hajók megadását követelte, de a törökök erről hallani sem akartak.

Erre megkezdődött a harc, amelyben az olaszok az *Alpagosz* torpedóhajót elsüllyesztették. A másik torpedóhajó meggyulladt és elégett. *Sambot Ralfaire* török ágyunaszád megadta magát.

— De szép rózsaszínű ruhád van, Emma. Milyen szép az a világos kötény előtted, Ágnes. A hajatokban rózsza van. Az arcotok is derültebb, mint tegnap volt. Jól van. Ez illik a fiatalokhoz. Anyátok is, mintha fiatalabb volna... Mit mondott az orvos, odakünn?

— Minden jól, apa.

— No, no... csak ne higgyetek nekem. Erzem én, hogy nem sokáig tart. Megértem én már a halálra. Hanem mikor jön meg a Misi?

— Nem tudjuk, apa, nem irt.

— Ha sokáig késik, engem, úgy lehet, már nem talál életben. En már egészen készen vagyok az utra... De micsoda harangzúgás ez, már reggel óta? A püspöki harangok is bugnak. A Mecsek egészen ideveri a hangokat.

— Az öreg kötélverő halt meg itt a szomszédban, Misiék házában, öregem.

— Az öreg Szecsődy? Ejnye, jó öreg, hát megelöztél? Azt hittem, én megyek előbb. Ültetek fel, imádkozni akarok érte.

Felültetek, mi közben csodálkozva kérde: — De hát a püspöki harangok is a Szecsődy kötélverőre szólnak?

— A fia huzatta meg rá öregem, aki elég jó módban van.

— Igen, hát neki is van egy fia, — mint nekem.

Imádkozik. Felesége meg leányai az alatt

egyenként kimennek, kiszökösnek s az ajtónyíláson csöndes zokogás hangja szűrődik be.

Odakünn a harangok egyre bugnak. Kocsik robognak végig az utcán, megállnak a »kötélverők« lakása előtt; egy ideig ott állnak, aztán visszarobognak.

A nők ismét bejönnek.

— Mikor lesz a Szecsődy szomszéd temetése? — kérdezte az öreg ur.

— Holnap négy órakor, délután.

A hossza nyúló órák lassan multak. Dr. *Sebessy Elek* nyugalmazott jogakadémiai tanár türelmetlen volt betegyében. Egyre a fiát emlegette, aki nem akar megérkezni a nádasi kastélyból, nem siet szegény apja betegyáéhoz. Még csak nem is ír. Ugyan mi dolga lehet neki ott a püspöknél! Talán csak nem az igazgatói állása van kiszemelve? Ilyen fiatalon!... De hát miért ne? Van-e csak egy is az ő fiához hasonlítható tudós az egész akadémián? Bizony, nincs... Tehát igazgató lesz a Misi. Ha ő ezt a dicsőséget megéne életben...

Most erről gondolkodik és észre sem veszi, hogy felesége, meg leányai ritkán jönnek be, hogy csak a sápadt képtű kis Mália, egy rokon árvaieány tartózkodik körülötte. Ni, hogy megszületett ez a leányka; az arca is, mintha kerekébb volna.

— Mália, Mália, hogy megpirosodott a képed! Jó színben vagy. Jól van, leányom.

Aztán gondolkozott tovább, a fia emelkedéséről.

Eközben délutáni négy óra lett. A püspöki templomban megkondultak ismét a harangok. Busan bugva hatoltak be a hangok a beteg szobájába. Az öreg ur figyelmessé lett. Tenát temetik a Szecsődy szomszédot. Felesége és két leánya bejött s az ágy mögött foglaltak helyet.

— Felülnek s imádkoznám a szegény szomszédért.

Felültették. Eközben kívül, az utcán csöndes moraj támad. Sok nép tódul a szomszéd ház felé. A harangok elhalgatnak és szomorú énekszó lopakodik be félve, a nyílásokon.

— Nyissátok ki az ablakot! Hadd halljam az éneket, nem irtózom tőle.

Az ablakot is kinyitották s az öreg ur mélézva hallgatta az éneket: »Requiem aeternam dona ei Domine.« Majd megindult a menet, de nem az ablak alatt vonult el, hanem ellenkező irányba vette útját.

— Hát miért nem erre mennek, hiszen erre van a temető s én szeretném az öreg szomszédnak legalább a koporsóját látni.

— Edesem, a piac meg a főutca felé mennek. Tudod, hiuk az ilyen szegény emberek. Kerülőt tesznek a temető felé, csak hogy minél többen lássák a menetet.

Az öreg ur bele nyugodott s mikor már

KAJÁRI ÖDÖN

ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALATA
Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 46.

HELYI ÉS VIDÉKI TELEFON
497.

Készít villamos világítási és erőátviteli, valamint csengő és házi telefon berendezéseket. A legjobb minőségű Dr. JUSTH-féle Wolframlámpák 2 K 30 f.-ért kaphatók.

Az Alpagozsról száz török tengerész a szárazföldre menekült, ahol az albánok lemészárolták őket.

Fegyverszünet?

Athén, október 7.

Diplomáciai forrásból jelentik, hogy Tripolisz elfoglalása után fegyverszünet lesz s azután azonnal megkezdődik a béketárgyalás. Ezt a tárgyalást az angol kormány közvetíti, miután a porta kijelentette, hogy kész az ultimátumban foglalt feltételekről tárgyalni, föltéve, hogy Olaszország nem követel hadi kárpótlást, hanem ellenkezőleg ő fizet Törökországnak kárpótlást Tripolisz átengedéséért. Olaszország ezzel egyetért és csak azt kívánja, hogy a béketárgyalás a fegyverszünet megkötése után ne tartson egy hétnél tovább. A német kormány a portának e megoldás elfogadását ajánlotta, mert a háború folytatásától a porta nem remélhet fordulatot. A török kamarát a békekötés jóváhagyása végett össze fogják hívni s nyomban utána a most kinevezett török kormány le fog mondani.

Megtorlás az olaszok ellen.

Konstantinápoly, okt. 7.

Ma fog megjelenni a kormány hivatalos közleménye a minisztertanácsnak arról a határozatáról, amelylyel elrendelte a megtorló intézkedéseket a török birodalom területén élő olaszok ellen. Hír szerint a minisztertanács úgy döntött, hogy nemcsak kiutasítja az olaszokat, de vagyonukra is ráteszi kezét és az olasz származású iparcikkeket kiküszöböli Törökországból.

A kormány nyilatkozata azzal a fenyegetéssel fog végződni, hogy minden török alattvaló kész utolsó csepp véréért is ontani a birodalom épségéért.

messze volt a gyászmenet, a tömeg kopogása, moraja s az ének is csak sejtésszerűen hallatszott, ismét fiáról kezdett álmadozni. De mégis, mintha nagy változás történt volna rajta. A Szecsődy szomszéd halála, temetése, a harangzugás, az ablak előtt gyülekező tömeg s az ének, látható módon felizgatták. Vagy talán a fia utáni vágyakozás tette nyugtalanná?

Merőben nézett maga elé egy ideig, majd a távolba, mintha lesne, várna valakit. Szemei kigyuladtak s karjait felemelve, erős hangon tördelte.

— Ott jön, ott . . . a pécsváradi uton . . .
— az, ő . . .

Felesége és leányai az ágyhoz siettek.

— Kit látsz öregem, ki az?

— Hát nem látjátok? . . . A Misi. Most eltakarta egy domb . . . eltűnt a kocsi egy völgybe . . . Ismét kibukkan . . . Hogy vágatnak a lovak . . . Ott ül a Misi . . . a kocsin . . . ide néz . . . engem keres . . . Misi, Misi! . . . itt van apád . . . hahaha! . . . kezében a kinevezés . . . nem meg mondtam?

Nagy erőfeszítéssel egészen felugrott az ágyban s karjait ölelésre tárva, kacagva kiáltotta.
— Itt van már! . . . Itt a Misi . . . édes fiam . . .

Szemei elhomályosulva, megtörve lezárultak, karjai leestek. Visszahanyatlott vánkósára s a másvilágon ötelte fiát.

Finom női szabóság!

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy egy elsőrendű modern szabász vezetése alatt finom női szabóságot rendeztem be.

Tisztelettel

FLEGMAN

divatháza.

Bémer-tér. Alapított 1888.

A Szenes-Tibor-Balogh-féle képkiallítás.

Az októberi napfény ragyogása nemcsak kertjeink zöldjét borítja színpompába, de megyeházunk dísztermében is gazdag virágzatot rezeget a festőművészet virágzatán. Nem csekély lelkiörömet szeljük, hogy váltja fel Váradon egyik kiállítás a másikat, de az lenne az igaz öröm, ha egyszersmind a közönség fokozódó érdeklődéséről irhatnánk. Ezt az érdeklődést a jelen kiállítás is a legnagyobb mértékben megérdemelné.

Kezdjük azzal, aki kétségkívül tetőpontján áll művészetének, Szenes Fülöppel. Ezuttal csupa váradai ismerős alakokat, arcképeket várszolt vásznára. Csupa friss arckép, az utolsó hónapok, hetek termése. Megboldogult Rimler evangélikus lelkész arcképe nyitja meg a sorozatot. Ez is szép kép, de a két Mezey Mihály-képmás közül az egyikre, a kisebbre csak annyit mondhatunk: c'est la résurrection même, mintha csak megelevenednék előttünk társadalmunk ez a legagilisebb köztisztelő és szeretetben állott alakja.

Milyen kedves emléke lesz ez az elárvult Kányavárnak! Megdöbbenő életigazsággal van festve Hlatky Endre főispánunk arcképe; szeme csupa elevenség, élet; valóságos tükre az ő lázas, fáradhatatlan munkássága lelkének. Nem kisebb dicséret illeti a többi képmásokat; összefoglaló modorban széles, bátor ecsetvonással vannak vászonra vetve s talán éppen azért hatnak oly közvetlenséggel. Rechtené Bauer Zsófia Sas Edéné, Fehér Dezsőné, Adorján Emilné, Grósz Zsigmondné, Popper Akosné (pasztell) képviselik a hölgyvilágot. Döry dr., Grósz Zsigmond, Sámson dr., Pásztor Arpád, Stern Ödön kis fiának képei az erősebb nemet.

A második művész, ki mostanában a Szalon kiállításán sok elismerést aratott, Tibor Ernő talán még nem jutott el a tetőre, (ahoz még fiatal is). Ő teljesen a miénk, nemcsak azért, mert közöttünk él, de azért is, mert Nagyváradot és környékét festi. A kiállítás zömét az ő képei alkotják. Sok közöttük a külföldi impresszió is. Páris melléke (Charenton) Chioggia, de főleg München környékét kultiválja. Sok érdekes, igazán festői zugot örökölt meg a München melletti Dachauból. Egyik patakparti

képén a lombok zöldjének bámulatosan gazdag színskáláját produkálja. Legközelebről bennünket persze nagyváradi képei (genre és táj) érdekelnék. Csupa napfényes, napsütéses, kis-és nagypiaci képeket festett, sőt még Várad-Velence német nem éppen kiváló zugát is érdemén felül dicsőséghez juttatta. Megkapóan levegősek és üdék Püspök-fürdő melléki képei: egy birkanyájas táj és főképp a Somló tája, elől szinte plasztikus staffage-zsal.

A harmadik művész kollekcója Balogh István dekoratív képecskéi, akvarelljei biztató ígéret benyomásával hatnak Annyi szín, forma és stílus-érzék nyilatkozik meg rajtuk már most is, hogy a legszebb reményeket keltik. Az egész impozáns kiállítást a legmelegebben ajánljuk a közönség érdeklődésébe. Vade et videt

Némethy Gyula dr.

Czipő, kalap, harisnya és fehérnemű
legjobb és legolcsóbban

REICHARD áruháza

czégnél, Fő-utca szerezhetők be.
Gymnasium, Reál és Polgári
iskolai diák sapkák.

TORNA CZIPŐK.

115

UJDONSÁGOK.

Budapesti krónika.

Budapest, 1911. október 7.

Ah, itt az Ősz,
A lemondás bus korszaka!
A bor szaga
Csipős
Mivel most erjed . . .
Must-most!
Nincs korcsma,
Ahol ma
Ez édes
E bájos
E kéjes
E csábos
Felirást meg ne leljed.
És van ivás és lumpolás
És verseny-futkosás . . .!

S ahol a nyáron
Oly sokan voltak negligzésben:
Kihalt az élet a lizsében.
A bus, szerelmes párok
Szorosan összebujva,
S másokra fujva
Nem ülnek már ott . . .
Hiába
Megyek ki a Stefániára
Nincs korzó.
Bezárt a Kolegerszki, Zserbó.
Nincs zene-hona, se bona-zene,
Se katonazene!

A vurstli is üres.
A szemfüles

20 százalékkal olcsóbb uri ruha beszerzési forrás.

Ha finom szövetsből készült divatos és modern szabású ruhát szeret viselni olcsón, sétáljon el

Darabont Gyula előnyösen ismert
uri szabó divat-
termébe, Páris-u. 12. sz. alá, vagy hívja fel 980 sz. telefont,

mert azért van mellékutcában ez a különben teljesen modernül berendezett divatterem, hogy vevőit olcsón és jól szolgálhassa ki. **Dus raktárba megérkeztek a legjobb gyártmányú angol, francia, skót és hazai szövetek, double foliót és divat mellénykalmék berendezkedésem olyan, hogy a legkényesebb izlést is kielégíthetem. Műhelyemet és mintáimat bárki vételkényszer nélkül megtekintheti. Elsőrendű munkások.** Vidékre mintát küldök, esetleg egy jól álló viselt öltöny beküldése elég, erről ujjat készítek. Hiteles egyéneknek és tisztviselőknak részletre is.

Hintáslegények búsan állnak,
Mert, haj! nincsennek már Palik,
Se jassz kalik,
Akik
Hintába szállnak . . .
A gyorsfényképezők
Se oly fürgék, mint azelőtt.
Hiába, oda van a nyár,
S ma már
Nem látni oly Katát
Aki magát
Harminc vasár le hagyja kapni . . .

*
Hollá! az őszi verseny.
Erről zengjen a versem.
Erről zengjen, mert
A pesti embert
Legyen pallér
Avagy gavallér,
Mosónő, dajka, dáma —
Csak ez hevíti máma.
És telhevitve
Rohan a gyepe
Fogad «Hevitre»,
S tesz a — «Janekre.»
De, ó!
Nem ló — a ló,
S elsőnek juszit se
Fut be
Aminek az a vége,
Hogy a sok lóbarát
Ki mind leég:
Bögőnek nézi az eget,
S a benemjött lovak helyett
Ugy busul, mint a ló!

—liga.

* **O táregyleti szentségimádás.** A nagyváradí Oltáregylet ma a szentségimádást az olaszí plébániá templomban tartja. Reggel 7 órakor szentségkítétel csendes mise közös áldozással. 9 órakor szent beszéd, fél 10 órakor nagy mise fél 12 órakor kis mise, délután 3 órakor litánia, 5 órakor szent beszéd és szentségbetétel.

* **A gimnáziumi kongregáció.** A nagyváradí főgimnázium Mária Egyesületének tisztújító gyűlése f. h. 6-án volt. Ennek az eredménye: Prefektus: *Bartha Gyula* VII. oszt. t. Asszisztensek: *Sztackó Tibor* VII. és *Niedermann Arpád* VI. o. t. Jegyző: *Barza Ferenc* VIII. o. t. Jelöltek mestere: *Csoor Lajos* VIII. o. t. Könyvtáros: *Nizsalovszky Endre* VIII. o. t. Pénztáros: *Fóris Gyula* VII. o. t. Enekvezető: *Zajgha Béla* VIII. o. t. A legszebb reményekkel eltelve indul az új iskola évben az egyesület kiűzött céljának a megvalósítása, tudatában lévén eszményei magasztosságának.

* **A mai nagy hangverseny.** A kecskeméti földrengés károsultjai javára rendezendő nagyszabású hangverseny ma délután 5 órakor fog lezajlani a *Vigadóban*. A hangversenyen, mint már jeleztük, részt fog venni *Kacsóh Pongrác* is, aki már tegnap megérkezett Nagyváradra. A hangverseny kimagasló száma lesz *Károlyi L.* és *Zsigmondi Anna* szereplése, *Polgár Mariska Emőd* Tamás prologusával fogja megnyitni a hangversenyt. Igen vonzó számok lesznek *Kabos Gyula* és *Báthory Elza* új jasszkupléja, *Gózon—Zsigmondi—Medgyaszai* együtt-

tese, *Horváth Mici* műdalai. *Szentgyörgyi Mártha Farkas* Imrénének legszebb öt számát fogja előadni. A hangverseny slágere természetesen *Kacsóh Pongrác* szabadelőadása lesz, melyet *Farkas Imre* fog zongorán illusztrálni. A hangverseny operett részeit *Sik Rezső* rendezi. Részt vesznek ezekben *Miskey József*, *Medgyaszai Jenő* és *Gózon Gyula*. A konferanszé szerepét *Hegedüs Nándor* tölti be. A hangverseny jegyeit, akik még nem váltották meg, ma délelőtt a *Vigadó* nagytermében még megválthatják, ahol azokat a rendezésnél közreműködő hölgyek fogják árusítani.

* **Uj vasut a megyében.** A vármegye vasuti hálózata rövid időn belül ismét gazdagabb lesz egy új vonallal. Az új vonal, különösen Nagyszalonta gazdasági helyzetére lesz lényeges befolyással, de mindenesetre nagyban fogja előremozdítani az érintett községek érdekeit is. Az új vasut engedményesei *Kornstein Hermann* és dr. *Barta Ferenc*, akik legutóbb társultak a *Geszter, Magyar* és *Szunyogh* vasútépítő-céggel, a napokban megtartották a jövedelmezőségi bejárást. A bejárás során megállapították, hogy a *csermő-nagyszalontai* vonal kiépítése sokkal gazdaságosabb, mint a szalontaberettyóújfalui vonalé. Ez alkalommal elhatározták azt is, hogy az új vasuti-vonal kiépítését még a jövő év folyamán megkezdik. Az új vasuti vonalnak a következő községekben lesznek állomásai: *Csermő, Feketebátor, Tulka, Oláhomorog, Nagyszalonta, Geszt, Mezgyán, Orsi, Zsadány, Komádi, Mezsas és Berettyóújfalú*. Az egész vonal 110 kilométer hosszú, melynek felépítése egy millió kétszáz ezer korona felel meg.

* **Szabályrendelet a nyilvános könyvtárról.** A nyilvános könyvtárról alkotott szabályrendeletet a miniszter jóváhagyta s a csütörtöki városi közgyűlésen mutatja be a tanács. A szabályzat szerint nyolc tagú könyvtári bizottsággal kell alakítani, amelyből négyet a városi törvényhatósági bizottsága választ, 2—2 pedig a községi elemi iskolai és a polgári iskolai tanácsok. A csütörtöki közgyűlésen, mint értesülünk, a polgármester *Rádl Ödönt*, dr. *Grosz Menyhértet*, dr. *Máronffy Mareellét* és dr. *Horváth Gyulát* fogja ajánlani a közgyűlésnek.

* **A Szent László-tér aszfaltozása.** A belügyminiszter, mint már írtuk, nem hagyta jóvá Nagyvárad városi törvényhatósági bizottságának azon határozatát, hogy a Szent László-tér aszfaltozását a magyar aszfalt társaság olcsóbb ajánlatának mellőzésével, a drágább, de jobb és értékesebb tömörített aszfaltal készítesse el s az angol Neuchatel Company cépet bizza meg a munkákkal. A városi tanács tegnap tárgyalta a miniszter leiratát. *Komlóssy József* tanácsnok új árlejtés kiírását javasolta, de ebbe nem ment bele a tanács, mert azóta drágább lett az aszfalt munka s esetleg érzékeny kár érhetné a várost. *Rimler Károly* rámutatott a magyar aszfalt társaság által készített Rákóczi-úti aszfaltra, amely nagyon is rossz. A hibát a városi tanács is ott látta ebben a kérdésben, hogy minden indokolás nélkül terjesztette fel a város a közgyűlés elé, hogy a közgyűlés határozata nincs megad-

olva. A tanács most abban állapodott meg, hogy a közgyűlés újból az előbbi határozatot mondja ki s a tanács a részletekre kiterjedőbb indokolással küldje fel újból a határozatot a miniszterhez.

* **A Rimanóczy-szálloda bérbeadása.** *Veisslovics Gyula* törvényhatósági bizottsági tag indítványt adott be Nagyvárad városi törvényhatóságához, hogy a Rimanóczy-szállodát adja bérbe a város, mert szerinte a mai házikelés kevesebb jövedelmet eredményez. A városi tanács adatokkal igazolja előterjesztésében, hogy a szálloda jövedelme házikelésben folyton fokozódik s a végrendelet intencióinak is jobban megfelel a házikelés. A tanács azt javasolja, hogy a közgyűlés térjen napirendre az indítvány felett.

* **Uj postahivatal a megyében.** Az alföldi cukorgyár részvénytársaság sarkadi gyártelepén »Sarkadi cukorgyár« elnevezéssel postahivatal lép életbe. Ezen új postahivatali összeköttetését a sarkadi pályaudvarra és vissza naponként ötször közlekedő gyalogkúldőnc postajárat utján fogja nyerni.

* **A képkiallítás megnyitása.** A vármegyházán ma délelőtt nyílik meg *Szemes Fülöp, Tibor Ernő* és *Balogh István* tárlata. A megnyitásra már minden elkészült és a gazdag tárlat nagy érdeklődéssel tekinthet a vernisége elé. A megnyitás délelőtt 11 órakor történik meg gróf *Széchenyi Miklós, Wlassics Gyula, Hlatky Endre* és még sok fővárosi érdeklődő jelenlétében.

* **Az argentinai husbehozatal s közgyűlésen.** Zalamegye az argentinai husbehozatala ellen feliratot intézett a kormányhoz, s ezen feliratát pártolás végett Nagyvárad városának is megküldte. A városi tanács azzal terjeszti a csütörtöki közgyűlés elé, hogy térjenek napirendre az átirat felett.

* **Itt a szüret.** A hivatalos szüret holnap kezdődik a nagyváradí hegyen; bár már igen sokan megkezdtek a szüretet, nehogy a mostani pompás időjárást eiszalaszszák s majd esőzés köszöntsen be. A szőlőre különben igen kedvezett az idő s a pompás gerezdek teljesen beértek. Ennek lehet köszönni, hogy ha bár nem is lett bő termés, de olyan pompás bort ad az idei szőlő, amilyen már régen volt.

* **Az iskolák a Gyermekszanatóriumért.** A magyar gyermekvédelemnek országosan fontos ügyét szolgálja a gróf *Zichy János* vallás és közoktatásügyi miniszter kormányzata alatt álló Gyermekszanatórium Egyesület, amely a »Balatonalmádi« i Zsófia Gyermekszanatóriumban a »senyvedő, szegény iskolaköteles kisdetek ápolását anyai áldozatkészséggel végzi. De ez első magyar gyermekszanatórium csak elenyésző kis töredékét képes az ápolásra szorulóknak befogadni, miért is gróf *Zichy János* közoktatásügyi miniszter a budai központi gyűjtőszanatórium melletti megépítését tűzte ki feladatul és ezen magasztos feladat érdekében fordul most a gyermekszanatórium kormányzósága segítségért a nemzet mindig hű és önzetlen munkásaihoz: a nemzet oktatóiboz. A vallás és közoktatásügyi miniszter ugyanis, minthogy a gyermekek egészségügyének felkarolása olyan feladat, amelynek megoldására az államnak, s a társadalomnak karöltve kell fáradoznia és minthogy a szegénysorsu beteg gyermekek felszámolásának ügye a tanulói fűszárg felkületéhez is legközelebb áll, — engedélyt

Reggelizés előtt félpohár
Schmidthauer-fele
Használata valódi áldás gyomorba
josoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Kapható Nagyvárad és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Az elfrontott gyomor
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbehozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

adott arra, hogy a tanulóifjuság a budai gyűjtőszanatórium mielőbbi megépíthetése érdekében gyűjtést eszközölhessen. Ezuton is azzal a kérelemmel fordul a Gyermekszanatórium kormányzósága városunk közönségéhez és főleg a tanulóifjusághoz hogy néhány fillérrel a második gyermekszanatórium létesítéséhez is hozzájáruljanak. A gyűjtött összeg feltüntetésére szolgáló íveket a tanintézetek tanárai és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszolgáltatni. Minden fillér, melylyel a gyermekszanatóriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani. Nincs a világon irgalmasság szebb és meghatóbb, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik! Felkérjük tehát városunk tanulóifjuságát, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogassák a Gyermekszanatórium vezetőinek törekvését, hogy városunk gyermekszanatórium gyűjtése minél jelentékenyebb legyen!, hogy a magyar gyermekvédelem legújabb vára a Zsófia Központi Gyermekszanatórium is megépülhessen.

* **Pénzügyőrök egyenruhája.** Október 1-én újítás lépett életbe a pénzügyőrségnél. A pénzügyőri tisztviselők nem hordanak többé disznadrágot, ellenben ezután körgallért és világos szürke színű keztyűt viselnek. A pénzügyőri legénység a zubbonyon jobboldali vállszínort és válltekeresztet kap. A pénzügyőrök három havi ujonckodás után két csillagrózsát kapnak, a fővigyázó kap hámat, a szemlésez ezüsttel átszőtt sávot kap három rozettával. Nyáron vitorla vászon zubbonyt és ugyanilyen nadrágot fognak viselni. A határszéli és hegyvidéki szolgálatban tábori cipőket is viselhetnek.

* **A jogi vizsgák rendszerváltozása.** A jogi oktatás és vele a jogi vizsgák mai rendjének gyökeres reformja küszöbön áll. Balogh államtitkár már az ankét megartásakor kijelentette, hogy ezt a kérdést tekintve a kultusz-tárca legelőnyösebb és leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Sőt, hogy a reformterv kivitele még gyorsabban történhessen, annak rendeleti uton való életbeléptetésére is felhatalmazása lesz.

Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beterjesztett a képviselőházba. Abból rövidesen törvény lesz, amely az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktoratus megszerzésétől teszi függővé. A kiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, alap-államvizsga, ügyvédi) vannak hátra, saját érdekükben siessenek, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megtízszereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a censorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Aki tehát csak teheti, fogjon a készüléshez, amelynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját. A jogi vizsgák letétele c. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-utca 3. 402

* **Betörés Uri-utcán.** *Bundi* József joghallgató följelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap éjjel amíg ő az Emke-kávéházban volt ismeretlen tettes Uri-utca 26. szám alatti lakásába behatolt és onnan miután mindent összeforgatott, 60 korona értékű fehérműt és 30 korona készpénzt ellopott. A betörő bűnjelet is hagyott ott, még pedig egypár rogyos cipőt, amit valószínűleg betörés előtt vetett le és távozáskor felejtett ott. A rendőrség a tettes kézrekerítése iránt széleskörű nyomozást indított.

* **Csak egy virágzálat.** A miniszterelnök igen szép felhívást intézett a szegénysorsú tüdőbetegek érdekében. A körrendelet felhívja vármegyénk alispánját, hogy a József Kir. Ilrcég Szanatórium-Egyesületnek csak

egy virágzálat jellege alatt ismeretes halottaknapi gyűjtését támogassa. Mi úgy hisszük, hogy úgy a vármegye, mint a város ezuttal is a biharmegyei, illetve nagyvárad szanatóriumot fogja gyűjtésével támogatni.

* **Esperanto mozgalom.** Alig adtnak hirt tegnapi számunkban arról, hogy Robicsek Pál, szerkesztő, a Magyar Országos Esperanto Egyesület titkára, vasárnap délután három órakor a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében díjtalan előadásban ismertetett az Esperanto nyelvet és mozgalmat, máris újabb sikerekről számolhatunk be. A Kereskedelmi Csarnok elnöksége engedélyezte, hogy a felső kereskedelmi iskolában délután 5-6 ig tanfolyam legyen a közönség számára. A tanfolyam már hétfőn megkezdődik s mindazok résztvehetnek azor, akik az Országos Esperanto Egyesület tagjai sorába lépnek. Tagsági díj nyolc korona. Ugyancsak örömmel jelenthetjük, hogy a honvéd hadapródiskolában oly nagy az érdeklődés, hogy a fizetek és növendékek részére külön tanfolyamot kell tartani. Egyáltalában meglepéssel állapítjuk meg, hogy közönségünk igen meleg érdeklődést tanúsít a szimpatikus mozgalom iránt és így a helyi Esperanto mozgalomnak szép sikert jósolhatunk.

* **Tizenkét kolerás eset Törökbecsén.** A belügyminiszter legutóbbi hivatalos jelentése szerint *Törökbecsén* szeptember 27 től október 3-ig tizenkét kolerás eset fordult elő, melyből hat halállal végződött. A belügyminiszter ezek alapján Törökbecse községét kolerával fertőzöttnek nyilvánította, ami azt jelenti, hogy a község teljesen el van zárva mindaddig, míg a veszedelem meg nem szűnik.

Zweifel tanár, a lipcsei kir. nőgyógyászati klinikának igazgatója a következőképen ítélt: A természetes **Ferencz József**-keserűviz hatásával minden tekintetben meg vagyok elégedve. Aránylag kicsiny adag, körülbelül $\frac{1}{2}$ borospoháryi Ferencz József-víz rövid idő alatt fájdalom nélkül hashajólag hat és a súlyos eldugulás legtöbb esetében is egész borospoháryi meg fog felelni. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Sztéküldési-Igazgatóság Budapestben.

* **Szervezkedés a drágaság ellen.** Vasárnap délután 4 órakor a tűzoltó laktanya nagytermében értekezlet lesz a körözs-utcai körzetben megindult drágaság elleni akció tárgyában.

* **A széplaki körorvosi állás.** A széplaki megválasztott körorvosnak nem volt meg a kórházi gyakorlata és a miniszter rendelete alapján kénytelen volt a gyakorlati időből még hiányzó hét hónapra szabadságot kérni, hogy gyakorlatát kiegészíthesse. A főszolgabíró tekintettel a tenyegző kolera járványra a szabadság idő megadását nem véleményezte. A vármegyei főorvos véleménye alapján az alispán csakis az esetben adta meg a szabadság időt, ha a körorvos helyettesről gondoskodik. Ugyanakkor azonban kijelentette az alispán, hogy ha a körorvos nem tudja megszerezni a kórházi gyakorlatát, a választást, mint szabálytalant meg fogja semmisíteni, mert az orvost nem lett volna szabad megválasztani kórházi gyakorlat nélkül. Tegnap a körorvos tudatta az alispánnal, hogy helyettesül Lakó János ötödéves orvosszigorlót sikertült megnyernie. Az orvosszigorló a margitai főszolgabíró jelentése szerint már el is foglalta állását és így a körorvosnak most már megadható a hétkö-napi szabadság.

* **Casinók,** olvasókönyvek, nép-, önképző könyvtárak, valamint szakszervezetek igen gondos és előnyös kiszolgálásban részesülnek. **Benkő Arthur** könyv és papír keresk. modern antiquariumában, Nagyvárad, Rákóczi-ut 10.

x **Itt a vadászat!!** Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezze be szakembernél, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert rendszeren később bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felülünk. **Sauer**-féle fegyverek eredeti gyári árban árjegyzék szerint; továbbá a legelső rendű gyárosok fegyverei csak **LADANYI JÓZSEF** puskaművesnél kaphatók eredeti árban. M. kir. lőporáruda. Telephon 269. Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Eladó

egy szembeületes, kétfedelű kocsi, két posztó ülésel.

Megtekinthető: a nagyvárad i. sz. püspökség portásánál.

x **A LA GERBEAUD** színházi cukorkák kizárólag csakis **Aszódynál**, Kossuth-utca és **Cukorkakirálynál** Kert-utcán kapható eredeti csomagolásban, I-es 2 K, II-es 1 K, III-as 50 fill. Kiváló finom, jó minőségű a cég neve garancia. Minden csomagon az **Aszódyn** név olvasható. :: **Telefon 635.** 550

x **Házvezetőnői** állást keres középkorú r. kath. özvegy intelligens nő, aki a házvezetés külső és belső gazdálkodását teljesen érti, magános urhoz vagy papi házhoz vidékre is el megy. Cim a kiadoba.

x **Habig kalapok, Fownes keztyűk, angol cipők egyedüli raktára**

RÓTH M. UTÓDÁNÁL.

x **Korzó kávéház megnyitása** Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint *Körözs-utca 1. szám* (Szabóház) a mai kor igényeinek megfelelő kávéházat rendeztünk be és azt folyó hó 5-én ünnepélyesen megnyitjuk. Hosszu éveken át ezen a pályán való működésünk elég garancia lesz arra, hogy kitűnő kávéházi italok és ételek, valamint az összes lapok a n. é. közönség rendelkezésére álljanak. Családok találkozó helye, pontos és figyelmes kiszolgálás. Minden este zene. Számos látogatásért esedeznek *Perl Frigyes* és *Bürger Ernő* kávéások.

x **MEGÉRKEZTEK a Párisi és Bécsi kalap modellek, Nagy Sándor-u. 4. szám alatt.**

x **Csillár és fémáru gyártási telep: Nagyvárad Iroda s raktár Szt. János-u. 1. Bémér-tér 3. Telefon 556.** Készítik a legizlesebb kivitelben modern és stilszerű csillárokat, villamos, gáz vagy petroleumra. Átalakítások s régi csillárok galvanizálása; **villamos motor, világítási** és csongó berendezések a legolcsóbban. Kiváló tisztelettel **STERN ADOLF.** 33

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk **ÓVÁRY TESTVÉREK**

cég alatt.

Kiváló jóságú modern és izlések kályhákkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fentartani. A legdivatosabb és legegyszerűbb ::

cserépkályhák állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Óváry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utóda).

Csengeri-utca 27. szám.

* Az idei szép őszi napokat legkellémesebben CSÁKY SÁNDOR terített asztalai mellett tölthetjük el, (vasut-állomási repülő-híd hegyoldali lejáratánál) hol mindenkor tisztán kezelt kitűnő hegyi borok, izletes jó magyar konyha áll a t. közönség rendelkezésére. — Minden szerdán este friss flecken-sült. — A t. közönség szíves pártfogását kéri Csáky Sándor vendéglős.

ÓVÁS.

Óvakodjunk a selejtes kézi munkáktól, Bóvli árut ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az elismert olcsó áron szerezhethet be.

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.
Figyeljünk a czégre!

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét folyó év május 1-én helyezte át míg az építkezés tart Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Veiszlovits házába, az Orsolya zárda templomával szemben.

ORSZÁGOS KÖZVETÍTŐ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Rimanóczy-utca 9. l. em.

Kieszközl

törlesztéses és jelzálog kölcsönöket, Financirozza HÁZAK VÉTELÉT és ELADÁSÁT és azokra, mint minden más ingatlanra a legmagasabb értékbecslés szerint GYORSAN OLCSON KÖLCSÖNT folyósított.

Tudósítás!

Tudatni kívánom az igen tisztelt eddigi megrendelőimmel és az elegáns ruhákat szerető uri közönséggel, hogy az őszi és téli szöveteim megérkeztek. Angol és belföldi szövetekben oly nagy választékkal rendelkezem, hogy bármelyik fővárosi céggel felveszem a versenyt, ugyszintén az előállításban is, ami a saját vezetésem alatt történik.

Nagybecsű pártfogást kér

FRIEDLÄNDER

angol uri szabó cég

Nagyvárad, Szent János utca 4. sz.
Mintákkal kívánatra háznál szolgálok.
Telefon 11-41. Telefon 11-41

Rimanóczy műbutorgyár.

:-: Állandó bútorkiállítás. :-:

I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.

Saját készítményű modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczy-ut, saját ház.

:-: TELEFON: 796. :-:

Költségvetés díjtalan.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap délután: Szerenese fia, este János vitéz. (Kacsóh Pongrác dr. vezetésével.)

Hétfő: Dollárkirálynő.

Kedd: Az ártatlan Zsuzsi.

Szerda: A szent liget.

Csütörtök: A szent liget.

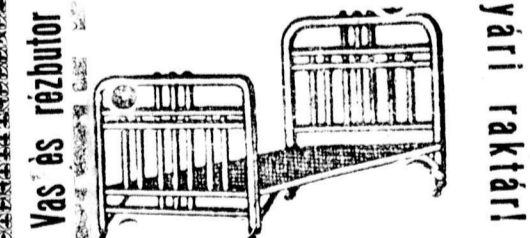
Péntek: A szent liget.

Szombat: Kornevillei harangok.

Vasárnap este: Igloi diákok.

A Szerenese fia. Drégely Gábor kedves és mulatságos komédiája megy ma délután. Annak idején a fővárosi szezon legérdekesebb szenzációja volt ez a humoros, minden ízében az életből merített darab, fantasztikus, modern meséje egy szédítő karriérnek a szabóműhelytől a miniszteri tárcáig. A komédiának itt is nagyon nagy a sikere, eddig minden előadása zsufoolt házak előtt folyt le.

János vitéz. Minden valószínűség szerint nagyon ünnepies, meleg estéje lesz ma este a Szigligeti színháznak. Kacsóh Pongrác vezeti majd a karmesteri székéből örökké szép János vitézének az előadását. Nyolc órakor kezdődik az előadás, a közönség bizonyára lesz olyan figyelmes saját maga és az illusztris zeneszerző iránt, hogy a nyitány első fűteménél már elfoglalja helyét és nem okoz zavart a később jövetellel. Kacsóh Pongrácot kedves meglepetésben fogják részesíteni nagyváradai tisztelői. Az előadást kisbérletben jegyezte elő az igazgatóság.

Székrenyagy 3 matraccal 20 korona

Sodronybetát 10 korona

Rézkarniss 4 korona

Gyermekagy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

EGYESÜLETEK.

A patronage-egyesület közgyűlése.

A nagyváradai és biharmegyei patronage-egyesület tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott abból az alkalomból, hogy az egyesület alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

A közgyűlés jelentőségét emelte, hogy részt vett azon gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyés püspök, az egyesület védnöke is, akit megérkezésekor éljenzéssel fogadtak.

A megyés püspökön kívül jelen voltak: Molnár Géza curiai bíró, elnök, Hlatky Endre főispán, Fetszer Antal felsz. püspök, Mangra Vazul gör. keleti püspöki helynök, Száhlender Károly, dr. Konrad Márk, Siket Traján posta-igazgató, Rimler Károly polgármester, Huzella Gyula, Baróthy Pál kir. ügyész, Petry Gyula, Szűcs Izsó, Laszcsik Ernő, Sulyok István, Gedeon Alajos, Gerő Armin, Szolnok Jenő, Brém Lőrinc, Réz Mihály, dr. Mazurek Gyula, dr. Adorján Armin, dr. Vucskics Gyula, dr. Tóth Ferenc, Kármán Elemér, Löwenstein Zsigmond, Olti Mózes, Fesch László, továbbá Molnár Gézáné, Petry Gyuláné, özv. Személyi Kálmánné, özv. Grunwald Henrikné, özv. Rechtné Bauer Zsófia, ifj. Schwarcz Abrahámné, Perczel Adolfné stb.

Molnár Géza elnök megnyitójában rámutatott, hogy ez év január 29-én alakult meg az egyesület. Azóta az alapszabályokat kétszer küldték fel a miniszterhez, mert módosításokat kellett rajta eszközölni, míg most jóváhagyva leérkezett s ezért hívta össze a rendkívüli közgyűlést. Vázlatosan ismerteti az egyesület eddigi működését. Jelenleg 613 pártoló, tiszteletbeli és rendes tag van s a vagyon 4334 kor. Köszönetét nyilvánítja Nagyvárad és Biharmegye közönségének, hogy felkarolta az egyesületet. A kassai patronagekongresszuson örömmel látta, hogy az elvetett mustármag kinő s terebélyes fává lesz, amelynek árnyékában sok nyomor fog enyhülni és sok elveszőnek indult lélek meg lesz mentve: Ebben a reményben nyitja meg a közgyűlést.

Ezután elnök bemutatja a jóváhagyott alapszabályokat s rámutatott a változtatásokra. Tudomásul vették.

Következett az egyesület vezetőségének választása, mivel tulajdonképpen most kezd meg az egyesület rendes működését.

A tisztikart a következőképp alakították meg:

Elnök: Molnár Géza; társelnökök: Fráter Barna, Rimler Károly; alelnökök: dr. Verner Kálmán és dr. Istvánffy István; titkárok: dr. Medvigy Gábor, dr. Bárdos Imre, Kármán Elemér, Petry Gyula; jegyzők: Otrubai Dezső, Fesch László; pénztárnokok: dr. Váradai Ödön; ellenőr: dr. Edelmann Menyhért; ügyészek: dr. Wallner Ödön, dr. Thury László; könyvtárnok Szűcs Izsó.

Tiszteletbeli tagok: Hlatky Endre, dr. Mikolcay Ferenc, báró Szentkereszti Zsigmond, Sztaniszlavszky Adolf, dr. Radu Demeter, Fetszer Antal, Richl Gyula min. tanácsos (Budapest), dr. Angyal Pál jogakad. tanár (Pécs.)

Választmány: dr. Adorján Armin, dr. Agoston Péterné, Bócz Gézáné, Ember Géza, dr. Edelmann Menyhért, Gerő Armin, Imriks S. Zoltán, Kőszeghy József, Lukács Ödön, Mangra Vazul, Molnár Gézáné, Réz Mihály, Sas Ede, Sulyok István, ifj. Schwarcz Abrahámné.

Bejelentette elnök, hogy a védnökökkel megválasztott gróf Széchényi Miklós püspök, gróf Tissa István és dr. Radu Demeter gör.

ath. püspök a védnökséget elvállalták. — A bejelentést éljenzéssel fogadták.

Elhatározták, hogy az alapszabályokat ki-nyomatják s szétesztják a tagok között.

Ezután *Petry Gyula* titkár felolvasta a kassai patronáge kongresszusról szóló pompás nagy gonddal összeállított terjedelmes jelentését, amelyet zajosan megtapsoltak.

Fetszer Antal tetsz. püspök indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a szép munkáért.

Végül *Molnár Géza* elnök köszönetet mondott a tagoknak a megjelenésért, különösen gróf *Széchenyi Miklós* püspöknek, aki megjelenésével is dokumentálta, hogy az egyesület céljai magasztosak és nagy jelentőségűek.

Ezzel a rendkívüli közgyűlés véget ért.

Z E N E.

Resch Mihály miséje.

Ma, Magyarok Nagyasszonya ünnepén a székesegyházban a 9 órás nagy misén előadásra kerül *Resch Mihály*, képezdei zenetanár *Es dur Missa solemnis*e, délután pedig *D dur Mária-vesperája*. A fiatal zeneszerző már más-kor is szép sikerrel próbálkozott az egyházi zene terén, utóbbi két alkotása azonban a magyar egyházi zene jelenlegi művelőinek leg-elsőségi közé emeli. Dallamai nagyon szépek, emellett teljesen egyházasak, összhangosítása tökéletesen szabályos, emellett változatos, hangszerezése pedig színes, érdekes, de sohasem triviális.

A modern egyházi zenészek közül a nagy Filkéhez áll legközelebb, akit bár egyáltalában nem utánoz, de meglátszik, hogy kedvvel forgatja munkáit. Amellett teljesen eredeti, új témáiban, mint a kidolgozásban.

A székesegyházi énekkart *Beleznay Antal* karnagy tanította be a remek misére és vecsernyére, amelyek legközelebb Kalocsán is előadásra kerülnek s hisszük, hogy rövid idő alatt az egész országban elterjednek.

MULATSÁG.

A Kath. Legényegylet szüreti mulatsága. A Katholikus Legényegylet vidám és minden tekintetben sikeresnek ígérkező szüreti mulatsága ma este 8 órakor lesz a Legényegylet saját helyiségeiben, a Teleky-utcán. A rendezőség táradhatatlan buzgalommal munkálkodik az est sikerén és az előjelekből ítélve ez a világpostával és szabad szőlőpással egybe-kötött mulatság most szüret előestéjén méltó beharangozás lesz a szüretre. Belépődíj: 1 K 50 fillér.

MUSCHONG BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

Üdit-gyógyít. Üdit-gyógyít.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva. — Főlerakat:
JANKY ANTAL utóda
cégnél Nagyvárad.

IRODALOM.

Az Élet okt. 8-iki száma a következő tartalommal jelent meg: A touloni hekatombánál. — Tripolisz. *Sárányi István*. — Liszt Ferenc Párisban. *Csudáky Bertalan*. — Selene. (Regény.) *Orbán Dezső*. — Az erdélyi iparos nemes. *Teleky József*. — Budai utcák. (Költemény.) *Balla Ignác*. — Lőrci a vásárra megy. *Barta Lajos*. — Az árnyéktalan ember. *Majtényi György*. — Csütörtök ur. (Regény.) *Cherterton Hevey*. — Zenc. — Színház. — Mozgó képek. — Szerkesztői üzenetek.

Az *Élet* keresztény irányu magas színvonalú képes szépirodalmi hetilap, előfizetési ára negydedévenként 5 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest. VII. Damjanich-u. 50. sz.

Az örökimádás című hitbuzgalmi folyóirat októberi száma a következő tartalommal jelent meg: *Reviczky Aladár C. M.*: Utóhangok. — *Tóth Mike*: Az oltáriszentség és a nő. — *Krane-Hodács*: A bünösök lakomája. — T. K.: Egy hitetlen író a szentmiséről. — *Chateaubriand* első szent áldozása. — R.: Az Aranyszarv-öböl mellett. — *Feisz Hugolin*: A szeretet szentje és szentsége. — A turisták és az Oltáriszentség. — *Dr. Huszár Elemér*: Az élő kenyér. — M.: Szentmise a capmartini billiárdteremben. — Gyakori szentáldozás. *Rovatvezető: Reviczky Aladár* főmunkatárs. *Miké* vezetheti rá a hitoktató, tanító és tanítónő növendékeit a gyakori szentáldozásra? — Az Oltáriszentség szolgálatában. — *Gyermekvilág*. *Rovatvezető: Dr. Szilágyi Emil*. A trónörökös gyermekeinek első áldozása. — *Lelki áldozás*. — A szentmise és a gyermekek. — A gyakori szentáldozás akadályai. E folyóirat a Központi Oltáregyesület (Budapest, IX. ker., Üllői ut 75.) kiadásában jelenik meg s előfizetési ára egy évre csak 3 korona.

A Vasárnapi Ujság október 8-iki száma a hét legnagyobb eseményéről, a tripoliszi háborúról s annak színhelyéről közöl nagymennyiségű szép és érdekes képet gróf *Vay Péter* szentélyes tapasztalatokon alapuló cikkével. A többi képek tárgyai: Jókai ereklyetárgyai, melyeket az állam megvásárolt, képek a Nemzeti Színház újonságáról, képek a budapesti közönség kedvenc nyaralóhelyeiről, *Kimnach László* művészi hagyatékából, a *Liberté* francia hadihajó katasztrófájáról, stb. Szépirodalmi olvasmányok: *Kaffka Margit* regénye, *Czöbel Minka* és *Kárpáti Aurél* versei, *Szebenyei József* novellája, *Atherton* angol regénye. Egyéb közlemények: ismertetés *Görgei* tábornok most magyarul megjelent könyvéről, *Iradalomból* a hétről s a rendes heti rovatok, *Irodalom és művészet*, *sakkjáték*, stb. — **A Vasárnapi Ujság** előfizetési ára negyedévre 5 korona. Megrendelhető (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.)

SPORT.

Bajnoki labdarugó mérkőzések. Ma délután fél 2 órakor kezdődnek azok az érdekes football mérkőzések, a melyeken közönségünknek egyszerre négy kiváló sportegylet játékában lesz alkalmunk gyönyörködni. A N. A. C. és a N. S. E. legjobb erővel igyekeznek városunk sportjának diadalt aratni, de elsőrangú összeállításban lép porondra a *miskolci S. E.* és a *debreceni M. T. E.* is. Pezsgő, vidám élet fog uralkodni a vidék eme legszebb sporttelepén, városunk előkelősége hamar megkedvelvén a legelterjedtebb és legszemléltetőbb labdarugó sportot, állandó megjelenésükkel honorálják a N. A. E. és a N. S. E. figyelmes táradozásait. A *miskolci S. E.* erős ellenfele lesz a N. S. E.-nek.

NYILTTÉR.

NEUMANN TESTVÉREK

Üvegfestészeti és díszüvegezési műintézet.
Üvegesizoló és tükör áruháza.
NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 55. SZÁM.

A főtisztelendő papság szíves figyelmébe ajánljuk műtermünk

templom ablakok díszüvegezésék készítésére, művészi és egyszerűbb kivitelben ólom keretbe foglalva.

— CZÉGÜNK TÖBSZÖRÖSEN KIUNTETVE. —

Telefon 1164.

P É N Z
Olcsó
töketörlesztéses kölcsönöket

10—75 évre folyósít, ugyisint régi drágább kamatu kölcsönöket kieserel, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok örök árban való adás-vétel vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetíti. Földbirtok parcellázását saját költségén elvállalja és finanszírozza.

Faludi Ignác utóda

BARNA ARTHUR

bankbizományi és ingatlan forgalmi irodája

NAGYVÁRAD, MÉSÁROS-UTCZA 2-ik SZÁM.

F O G A K.

Ép gyökerek bennhagyásával művészkivitelben szápadlás nélkül is készít **kitűnő hirtű** nevű

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
Fekete Sással szemben

Igazságszolgáltatás.

§ **Beöthy Ödön-utcai rablók.** A hirtű Beöthy Ödön-utcai rablók védőt tegnap rendelete ki az ügyvédi kamara. Fekete Jánost *Székelly Adolf*, Nagy Pált dr *Tóth Ferenc*, Bubuj Pált dr *Sor Dezső* és *Mihalovszky Dezsőt* dr *Thury László* fogják védelni.

TANÜGY.

Egy tanító, aki két éve nem kap fizetést. Szomorú tartalmu panasz érkezett tegnap az alispáni hivatalhoz. A panaszban *Potse* Gábor felsőtopai görög keleti tanító elmondja, hogy sem 1910-ben, sem 1911-ben nem kapta meg a tanítói fizetését. A kintlévő fizetés, melyet a lakosságtól kellene behajtani, 1780 koronát tesz ki. A tanító állítása szerint már járt ebben a dologban a magyarországi főszolgabírónál, aki azonban azt a levelet adta, hogy kár tartóznia, mert nem hiszi, hogy lesz valami eredménye. Végezetül arra kéri *Potse* Gábor a vármegyét, hogy rendelje el a kintlévő tanítói fizetés szigorú behajtását.

TÁVIRATOK.

A Tisza-féle kombináció.

Budapest, okt. 7.

(Saj. tud.) Tisza István ma meglátogatta Lukács László pénzügyminisztert. Allítólag a kereskedelmi tárca és a Ház elnöki tisztségéről volt szó, azonban a tényállás folyamán nem sikerült elsimítani azokat a differenciákat, melyek Lukács és Tisza között fenállottak.

A horvátosító miniszterelnök.

Nagybecskerek, okt. 7.

(Saját tudósítónktól.) Ma itt nagy felzúdulást keltett a belügyminiszternek amaz intézkedése, melyben jóváhagyta Királyháza község határozatát, melyben a községnevet Krajovára változtatta. A miniszteri intézkedést az egész vármegyén felháborodással tárgyalták.

A monarchisták Portugáliában.

Páris, október 7.

Lisszaboni kormánykörökből szivárgó jelentés szerint a monarchisták inváziója leginkább kis határközségekre szorítkozik. Eddig csak kisebb összetűzések voltak és a veszteségek is csekélyek. A kormánynak a határon elegendő csapata van a rend helyreállítására. Három embert, akik épp a vasuti síneket akarták felszedni, a katonák agyonlőttek.

KÖZGAZDASÁG.

Verseny tárgyalás a honvédségi laktanyában. A nagyváradi honvéd csapatok és intézetek részére 1912 január 1-től—1912 december 31 ig terjedő idő alatt szükséges termény és anyagiárandósági cikkek szállításának biztosítására folyó hó 12-én d. e. 9 órakor a József főherceg honvéd gyalogsági laktanyában (Rulikovszky ut) levő 1. zászlóalj gazdasági hivatal irodájában, nyilvános verseny tárgyalás fog tartani.

A szállítási feltételek füzeté, valamint a teljes szövegű hirdetmény a jelzett hivatal irodájában tekinthető meg.

Nem kellene eperfák Legutóbb a földművelésügyi miniszter leiratot intézett a vármegyéhez az utaknak eperfákkal való beültetése tárgyában. A leiratot az állam építészeti hivatalnak adta ki a vármegye. Az állam-építészeti hivatal tegnap tette meg jelentését erre vonatkozólag és kijelentette, hogy egyáltalán nem tartja praktikusnak az eperfával való fásítást, és azt nem is javasolja foganatosítani. Az állam-építészeti hivatal a gyümölcsfával való fásítás mellett foglal állást és javasolja is, hogy ezt az állapotból, ha annak helyzete megengedi eszközözzék is.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése.

Budapest

A gabona-tözsédén tegnap kezdetben szilárd volt az irányzat, a zárlatnál azonban kissé el-lanytyult, leginkább azért, mert a málmok a felmondott októberteket nem vették át. Készáru változatlan.

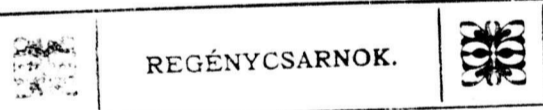
Határidők zárlata:

Áprilisi buza (1912)	— —	12.24
Októberi buza — — —	— —	12.09
Októberi rozs — — —	— —	10.34
Októberi zab — — —	— —	9.32
Májusi tengeri (1912) — —	— —	8.45
Augusztusi tengeri — — —	— —	7.88
Augusztusi repce — — —	— —	14.60

Budapesti értéktözsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	828.50
Osztrák hitelrészvény	— —	645.—
Jelzálogbank — — —	— —	485.50
Leszámitoló és pénzváltó — —	— —	571.50
Salgótarjáni község — — —	— —	668.—
Osztrák államvasút részvény —	— —	730.—
Közuti vasút — — —	— —	798.—
Beocsini cement — — —	— —	—
Rimamurányi vasmű — — —	— —	619.—
Városi vasút — — —	— —	415.—

REGÉNYCSARNOK.

BÖSKE

írta SARKADI NAGY SÁNDORNE

(Folytatás.) 56

— Jobban mint az életemet viszonzá remegve a leány.

András egy pillanat alatt mellette termett s átölelve forró őt forró csókot nyomott Erzsé biborpirban égő szépséges arcára.

A nyugodt komoly Ladányi Erzsike, a bállok ünnepeit királynője e percben ismét a vad kis Böske lett, ami szentélyes zokogással a fiatal ember keblére vetve magát, suitogá:

— Oh András én egyetlenem összes szenvedésem sem volt elég ár azon boldog tudatért, hogy engem egyedül engem szeret!!!

— Oh mint áldom a jó Istent kedves kis unokanőverem tegnapi szavaiért, melyek nélkül édes kis Erzsikém magyarazatra sohse jutottunk volna, hisz ő esáetelte oly lelkesülten magácskát oly nemesnek, jónak s minden kacérságtól mentnek, mint amilyen valójában.

Sejtette szavaiban azt is, hogy az én forró érzelmemet, miket előtte az éj folyamán fel is tartam volt, magácska talán viszonozza is.

— Oh a huncut Margit, hát megszegte a szavát?

— Nem árulta el csupán, mint mondani sejtette velem az én szépséges Erzsikém...

E percben Erzsike nevének hangos, ijedte kiáltása hallatszott, a szerelmesek azonnal tisz-

tában voltak vele, hogy ez a leány atyjának hangja, ki fátylas emberek kíséretében közeledett is feléjük. Boldogan futottak elébe, Ladányi a hold s fátylák világánál rájuk tekintve, azonnal tisztába volt mindennel.

...

Másnap este boldogan ült együtt a Maglódy és Somlyay család Ladányiakkal. Eszike az örvendetes hírt sürgőnileg tudták Somlyayéknak, kik a legelső vonattal Ladányba voltak. Maglódyé azonnal szívére zárta a kedves szép leányt, kinek köszönhette, hogy komoly, életunt fiát ismét boldognak s vidámnak látható Alice rosszul lett, amidőn Erzsike s András váratlan eljegyzése híret vette. E tény örömi változást idézett elő életében, mogorva, szófukar asszony lett, ki örömmel vette, amidőn férje azzal a birrel lépte meg, hogy ismét egy birtokot vásárolt s az azon levő urasági kastély lesz ezentúl állandó lakóhelyük. Boldog volt amiért az messze nagyon messze esett Ladánytól s a fővárostól, így legalább nem emésztette, unokanővére boldogságának szemlézése Erzsike visszavonult mindenkitől, még a szülőit s testvéreit sem akarta többé látni.

Erzsike s András esküvője még az ősz folyamán megtartott. Midőn a fiatal pár a következő esztendőben egy pár hétre Zsadányra jött egy szép erőteljes kis fiucska is érkezett velük, kinek legifjabb Maglódy András volt a neve.

Vége.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

G. K. Egészen jó dolog. Legközelebb sorát ejtjük.

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA

Meghívó.

A nagyváradi kereskedelmi- és iparkamarai ezidei választásoknál minden jogos igényt lehetőleg kielégítő megejtése tárgyában a Kereskedelmi Csarnok f. évi október 9-én, hétfőn este 7 órakor

nagygyűlést tart

saját dísztermében, minélfogva felkérem Nagy-Várad város összes kereskedőit, akik kamarai választási joggal bírnak, hogy e nagygyűlésen lehetőleg teljes számban megjelenjen sziveskedjenek.

Nagy-Várad, 1911. október 5-én.

Reismann Mór,

a nagyváradi kereskedelmi csarnok elnöke.

Meghívó.

A nagyváradi szőlőtermelők borértékesítő szövetkezete 1911. évi október hó 22-én, délelőtt 10 órakor tartja a város-háza kis termében

rendes évi közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjai ezennel meghívotnak. Ezen közgyűlés tekintet nélkül a megjelentekre, határozatképes leend.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése a második ülésterről.
2. Az 1911. évi augusztus 31-iki zárszámadások, valamint a nyereség hovatfordítására vonatkozó igazgatósági indítvány előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság ugyanerre vonatkozó jelentése és határozata.
4. A felügyelő bizottsági tagok megválasztása.

Az igazgatóság.

CERES-DIJ-KIIRÁS

K 30.000.-

Azon célból, hogy a CERES-ételsirt ott is bevezessük, a hol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kérésre fordulunk hű vevőinkhez, a kik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a CERES-ételsirral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsirnak más ételsirokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, a melyek ki-

sorsoltatnak:		Azon pályázók között, a kik a feleletek külalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:	
1 díj á K 1000 = K 1000	20 díj á K 20 = K 2000	1 nyeremény á K 1000 = K 1000	5 nyeremény á K 200 = K 1000
10 díj á K 200 = K 2000	1000 díj á K 20 = K 20000	2 nyeremény á K 500 = K 1000	20 nyeremény á K 100 = K 2000
Összesen: K 3000		K 22000	

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 koronát kitevő díjak kiosztására céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K. **K 30.000**

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, a kik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alantí cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (egykedvet kg-os CERES-kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi CERES-ételsirunkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorszámmal kap és ezáltal a sorsolásnál kétfős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. ur jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20-án délután 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomattatik és kívánatra bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Dij-pályázat“, AUSSIG, BÖHMEN.

A Biharmegyei Gazdák Aru és Hitelintézete rt.

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenemű bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyószámlákra és földbirtokokra 181

Központi fűtés

alacsony nyomású gőz és melegvíz fűtések. Szellőző berendezések. Központi melegvízkészítő telepek. Száritó telepek mindenféle czélokra. Eredeti Meidinger-kályhák. Meidinger töltő, szellőző és szabályozó kályhák és kairiferek. Folyton-égő (Dauerbrand) kályhák. Legolcsóbb fűtés. A hideg beállítással egyszer kell befűteni és egész télen át ég. A szobákban kellemes meleg.

Eisler és Vértés

Meidinger-kályhák gyára
Budapest, VI. Andrassy-ut 41. sz.

2—3 középiskolát végzett fiu
nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

NIGRIN
(Fernelendt)

a legjobb cipőkrém
Mindenütt kapható!
A bécsi vadászati kiállításon
arany éremmel kitüntetve

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzó-lámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

izzólámpák

állarcóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Nagyságos Asszonyom

miért nem hord Párisi vagy Bécsi kalapot?

Most, amikor módjába volna csak újdonságot vásárolni, mert amióta

MEGNYILT A

PÁRISI KALAP-SZALON

Nagy Sándor-utca 4. szám alatt

ahol minden 10 napban változatos újdonságot lehet találni.

Szives látogatásokat kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

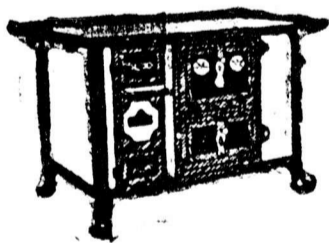
Krámer és Kirsnerné, Párisi Kalap-szalon vezetői.

Alakításokat kiválasztott modellek után készítünk.

Uradalmaik, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez
NAGYVÁRAD, Percses-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Dajkovits E.

fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a leg-
diszesebb elrendezésben,

villany felvételei speciálitása
utólérhetetlen.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Figyeljen az árakra.

Körözspart, Lévy-palota.

1 üveg Odol	74 kr.
1 » francia szájviz	25 »
1 » száj szagtalanító	50 »
1 tubus dr Heyder fogcrém	50 »
8 » Thymol »	20 »
1 » Stomatol »	20 »
1 » tégely Odontin fogpaszta	55 »
1 drb Odontin betét	85 »
1 üveg Picavan »	98 »
1 üveg Bay Rum »	85 »
1 » Jera viollette brillantín	30 »
1 » francia brillantín	15, 22, 35 »
1 » folyékony brillantín	50 »
1 » valódi dió olaj	15 »
1 » » » kivonat	75 »
1 drb bajszkötő	15, 20 85 »

1 üveg Kerpel kölniumító	38 kr.
1 tégely Margit crém	40 »
1 » Diana crém	65 »
1 drb Dianna szappan	65 »
1 dob Lickner puder	38 »
1 » amerikai porcellán puder	1 frt 20 »
1 üveg amerikai petrol	50 »
1 » Erke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — »
1 fekete champos	12 »
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »
3 drb francia ibolya szappan	50 »
1 » Kielhauser ibolya gycerin szappan	28 »
1 » Speick szappan	38 »
1 » Windsor szappan	28 »
1 tubus kaloderma	28 »
1 » Beloderma kölniumító	20 »
1 üvegtégely tajcrém	20 »

1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 55 kr
1 Gillette utánzatu borotva készülék	1 » 50 »
1 valódi serte hajkefe	70 »
1 dublé hajszkefe	20 »
1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 körömkéfe	05 »
1 surolókefe óriási	20 »
1 surolókefe kisebb	10 »
13 drb Royal angol cipő crém	96 »
1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 »
1 » cipőfényesítő flanel	20 »
1 » Jurigatem Zománc	80 »
1 mtr vörös gumieső	60 »
Egynegyed Ko Brnz watta	85 »

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Szépség és egészség, ha személyesen még nem győződik az árákról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökben!

CSILLÁR

perzsa szőnyeg,
rézbutor, bronz-árak,

kávésoknak, vendéglősöknek és cukrászoknak figyelmébe ajánljuk, hogy

kinaezüst tálcák, kávé és tejkannák, gyufatartók és kések,

használt, de nagyon jó állapotban olesón eladatnak, valamint előkelő uriszoba berendezések, eredeti olajfestmények, ugyszintén többféle dísz tárgyak, mint

alkalmi árak

a legelőnyösebben beszerezhetők

Budapest, Andrássy út 35. l. em. alatt
Viszontelárusítóknak nagy engedmény!!!

Eladó házhelyek és szőlőföld.

A város közepétől gyalog fél órányira fekvő Görögoldalon 800 négyszögöles házhelyek, 2-3 ezer öles szőlőnek való föld

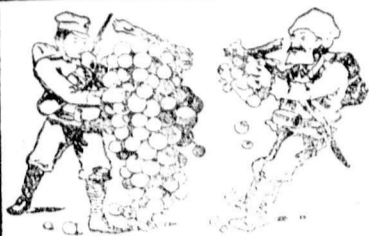
eladó.

Értekezhetni a déli órákban

Székely Sándor,

káptalani főszámvevőnél

Csengeri-utca 15. szám.

Szőlő-

oltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

MEDGYES, 30. sz. (Nagyküküllő-megye.)

ooo Tessék árjegyzéket kérni! ooo

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep megbízhatóságáról.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkaért jótállok.

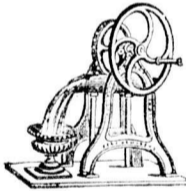
Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

192

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb
KÜTSZIVATTYUJA az

„OMEGA” lánckút

mert rendkívül sok vizet ad,
mert kis gyermek kezelheti,
mert soha be nem fagy,
mert soha nem romlik,
mert mindenki felszerelheti.

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve.

BÁRDOS és BRACHFELD

Budapest, VI. Gyár-utca 5. 259

Értesítjük

igen tisztelt vevő közönségünket, hogy legújabb kicsinybeni elárúsító üzletünket

Zöldfa-utca 7. sz. alatt

Dr. MUNK házban megnyitottuk.

Moskovits Farkas és Társa
cipő és csizmagyár r.-t. Zöldfa-utcai fióküzlet.

Legnagyobb választék férfi, női és gyermek cipőkben!

Egységes szabott gyári árak!

TELEFON!

Megérkezett

a nagy cipő szállítmány, az első nagyváradai selejtes cipő áruházba, ahol minden fajta cipő

igen olcsó árban kapható.

■ Belvárosi Takarékos épület, Barcs-palota. ■

Feldstrick Kálmán

könnyű kötészet és dobozgyártása

Nagyvárad, Rákóczi-ut Moskovits-ház

A Széchenyi étteremmel szemben.

Készít mindennemű a szakmába vágó munkát a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben.

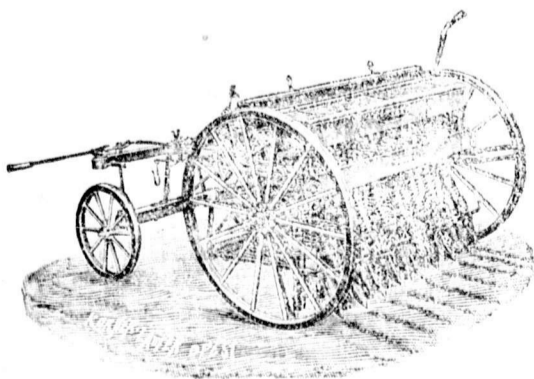
Nagyvárad-város, Biharvármegye, Magy. kir. ítéletábla, a Nagyvárad és vidéki M. kir.

Adóhivatalok, M. kir. honvédbadapródiskola és a megyei összes főszolgabírók és kör-

jegyzők szerződéses szállítója.

231

Szabadalmazott RECORD II. műtrágyaszóróval egyesített vetőgépek,

melyek az egyedüli létező legfokéletesebb és kifogástalanul működő kombinált gépek. Kanalas és tolóskerekes vetőgépek, bármely magnum elvetésére. Resicai egyes és kettős valogatott legjobb acélfajtákból készült ekék és egyéb talajművelési eszközök. Eredeti amerikai tárcsásboronák. Szecska-répavágók, kukorica-morzsolók és teljes takarmány kamra berendezések. Kalmár-féle rosták. Benzin-, szivógáz- és nyersolajmotorok már 1 lóerőtől kezdve. BORPRÉSEK és más szőlészeti eszközök állandóan raktáron vannak és azonnal szállíthatók.

Árajánlatokkal szívesen szolgálunk!

M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Telefon 858.

nagyváradai fiók Nagypiac-tér 1. sz.

Telefon 858.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régiónak bizonyult házaszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, oszunnál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K. 80, K. 1.40 és K. 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Azonnali belépésre

kerestetnek okl. tanítónők, németül beszélő bonneok, házvezetők;

azonnali belépésre

ajánkoznak női gépirók, keresk. és irodai alkalmazottak. Jelentkezhetni **Feministák irodájában** Kereskedelmi és Iparkamara épületében szerda és szombat d. u. 6-7-ig.

KÖZVETÍTÉS DIJTALAN.

TATRAY és TSA RT.

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Ebiharvármegye legnagyobb gépjavító műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Bumbera István

papi- és polgári szabó

NAGYVÁRAD, BÉNIER-TÉRI.

Ugy a helybeli mint a megyei főtisztelendő papság szálítója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Telefon 1153. Interurbán Telefon 1153.

A tisztelt hölgyközönségnek!

tudomására adom, hogy a budapesti, bécsi és külföldi tanulmányutról a legmodernebb újdonságot megszereztem a tisztelt hölgyközönség részére, amely bármikor megtekinthető.

A legujabb

Direktovárfűzők

csipő s hasfűző, trikó-fűzők, meltartók és mindenféle különlegességi fűzők nálam kaphatók készen és mérték után elkészítem. Raktári fűzőkben nagy választék és olcsóbban beszerezhető nálam, mint bárhol. Beesés pártfogását kérve

Izsák Lidia

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűzőszállítója. Fűzők tisztítását és javítását jutányos áron elvállalom.

A Liniment. Capsici comp., a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

pótleka.

Ezen elismert kítűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésű házaszer bevásárlásánál, — a mely minden gyógyszerárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre, és a Richter cégre.

A világhírű

Málnási borvíz

a legjobb és legolcsóbb, a legelőkelőbb orvosok által ajánlott természetes savanyú ásványvíz. A málnási borvíz üdít, étvágyat gerjeszt és elősegíti az emésztést. Kítűnő hatású hűlés és köszvénynek valamint elkerülése a járványos betegségeknek. Ezen világhírű gyógyhatású ásványvíz kapható minden üzletben.

Főraktár: **Altmann és Társai**
bor és pálinka kereskedése Nagyvárad, Torna-u.
Telefon 1067.

Literje 24 fillér, 10 üveg megrendelésnél házhoz szállítjuk. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltenek.

UNGHVÁRY JÓZSEF

SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN

CZEGLÉD (PESTMEGYE)

Nagyobb mennyiségű

nemes gyümölcsfa-csemete, boglyógyümölcsök, vadoncok, Kerti sövények, szima és gyökeres szőlővesszők

stb. kaphatók.

Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

Szabadalmazott folyton-égo

Meteor

Kályhák

sz. 1166.

KÁLYHA

TÁLCZÁK

ELLENZÖK

FAKOSARAK

SZENTARTÓK

NAGY

VÁLASZTÉKBAN

Szabadalmazott folyton-égo

Meteor

Kályhák

sz. 71-79

sz. 1174-1176.

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében N. Várad, Rákóci-ut.

Elsőrendű női szabótság!

Tisztelettel értesitem Nagyvárad és vidéke n. é.
hölgyközönségét, hogy női-divat üzletemhez

újra női szabótságot

rendeztem be, melynek vezetését elsőrendű modern szabász látja el.

Kiváló tisztelettel

ELEGYMAN DIVATHÁZA.